

10. Human Capital (de vrijwilliger)

WOW!

De vrijwilliger drijft en professionaliseert de sport in Nederland

HOW?

KANS

Aantrekkelijker maken vrijwilligers- en bestuurswerk door

- ▶ Inzet op de bestuurder van de toekomst
- ▶ Meer waardering voor vrijwilligers
- ▶ Vrijwilligers beter toe te rusten
- ▶ Belemmeringen in wet- en regelgeving weg te nemen

NOW

Feiten en cijfers vrijwilligers en sportverenigingen

- ▶ De verhouding vrijwilligers versus professionals is in de sport 95% - 5 %;
- ▶ 47% van de sportverenigingen draait uitsluitend op vrijwilligers;
- ▶ Ongeveer 80% van de sportverenigingen heeft voldoende vrijwilligers;
- ▶ 69% van de verenigingen wil meer vrijwilligers;
- ▶ 31% van de sportverenigingen is niet actief op zoek naar vrijwilligers;
- ▶ 26% van de sportverenigingen heeft een plan voor werving en behoud van vrijwilligers;
- ▶ Uit de Sportkadermonitors van 2013 en 2015 blijkt dat er een toenemende behoefte is aan trainingen en bijscholingen met name onder arbitrerend en sporttechnisch kader;
- ▶ 60% van arbitrerend kader in de afgelopen twee jaar is bijgeschoold. 59% volgde een cursus of bijscholing over het leiden van wedstrijden, 45% over mentale weerbaarheid;
- ▶ 23% van het bestuurlijk kader heeft in de afgelopen twee jaar een aanvullende cursus of bijscholing gevolgd. Het meest populair waren cursussen over visie- en beleidsontwikkeling, en veilig sportklimaat;
- ▶ 65% van het sporttechnisch kader heeft de afgelopen twee jaar een aanvullende cursus of bijscholing gevolgd. Bijna driekwart van hen volgde een sporttechnische bijscholing.

Trends en verwachtingen

- ▶ Aantal vrijwilligers zal komende jaren gelijk blijven of licht dalen;
- ▶ Afname in loyale vrijwilligers die vaak en veel beschikbaar zijn;
- ▶ Toename van flexibele vrijwilligers;
- ▶ Participatiemaatschappij vraagt om stijging van aantal vrijwilligers, waardoor sport (nog) meer moet 'concurreren' met o.a. (mantel)zorg en welzijn, als het gaat om het vinden en behouden van vrijwilligers;
- ▶ Het volledige potentieel van de vrijwilliger wordt nog onvoldoende benut. Door het vrijwilligerswerk anders te organiseren kunnen meer mensen betrokken raken. Besturen zijn eenzijdig samengesteld, meer diversiteit zorgt voor nieuwe betrokkenen;
- ▶ De sportsector moet door maatschappelijke ontwikkelingen steeds meer 'concurreren' met (mantel)zorg en welzijnswerk;

- ▶ De manier waarop mensen zich willen inzetten als vrijwilliger en hun beschikbaarheid verandert;
- ▶ De Werkgeversorganisatie in de Sport (WOS) heeft belemmeringen in wet- en regelgeving rondom vrijwilligers in de sport in kaart gebracht, zoals regelingen van vergoedingen, mogelijkheden voor opleidingen en deelname van uitkeringsgerechtigden en vrijwilligerswerk.

Kenmerken van vrijwilligers in de sport

- ▶ Met name in sportbesturen weinig diversiteit en aanzienlijk meer mannen dan vrouwen. 90% van de voorzitters is man met een gemiddelde leeftijd van 51 jaar (2015).
- ▶ 15,3% van alle vrijwilligers in Nederland is actief in sport als vrijwilliger (tenminste 1x per jaar). Daarna volgen 11,4% op school en 8,9% in de zorg.
- ▶ In 2016 was 10% van de Nederlanders van 12 jaar en ouder maandelijks of vaker actief als vrijwilliger in de sport. Mannen zijn vaker actief als vrijwilliger in de sport dan vrouwen.
- ▶ In 2016 waren 35-54 jarigen (14%), 12-19 jarigen en 65-79 jarigen (beide 10%) actief als vrijwilliger in de sport.
- ▶ In 2016 was in Nederland het aandeel hoogopgeleide vrijwilligers in de sport twee keer zo groot als het aandeel laagopgeleiden.

